

Цуй Лун

аспірант кафедри педагогіки,
іноземної філології та перекладу
Харківського національного університету
імені Семена Кузнеця,
м. Харків, Україна
ORCID: 0000-0001-5789-0858
e-mail: sobchenkotetyana79@gmail.com

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В КОЛЕДЖАХ КНР

Анотація. Зміни, які відбуваються у сфері вищої освіти Китайської Народної Республіки (КНР), спрямовані на підвищення якості професійної освіти студентів у коледжах та університетах.

Метою статті є здійснення аналізу сучасного стану розвитку професіоналізму майбутніх учителів фізичної культури в коледжах КНР. Методами дослідження є аналіз педагогічної зарубіжної та вітчизняної літератури, систематизація та узагальнення досліджень з проблеми розвитку професіоналізму майбутніх учителів фізичної культури в коледжах КНР та метод моделювання.

У статті проаналізовано сучасний стан підготовки майбутніх учителів у коледжах КНР, порушено проблему щодо необхідності модернізації вищої освіти, що спрямована на удосконалення якості викладання, оновлення освітніх програм тощо.

Обґрунтовано роль та значення розвитку професіоналізму майбутніх учителів фізичної культури. Схарактеризовано спрямування інтегрованих курсів, які викладаються для майбутніх учителів фізичної культури у коледжах КНР. Визначено основні напрями, що потребують зміни концепції підготовки майбутніх педагогів, зокрема вчителів фізичної культури.

Розкрито складові професіоналізму вчителя фізичної культури, професійні здібності, які мають бути сформовані у здобувачів відповідного фаху в процесі підготовки до здійснення професійної діяльності.

Окреслено перспективи подальших наукових розвідок.

Ключові слова: професіоналізм, майбутній учитель, КНР, вища освіта.

Постановка проблеми. Освітні концепції КНР поступово розвиваються у напрямі інтернаціоналізації, серед яких фізична культура є ключовим змістом міжнародної конкуренції. Якісна фахова підготовка

майбутніх учителів фізичної культури в коледжах є одним з провідних та стратегічних завдань освітньої політики КНР. На сьогоднішній день коледжі все більше уваги приділяють підготовці фахівців фізичної культури на принципово новому рівні.

Основний документ Міністерства освіти КНР «Національний стандарт вищої школи» містить розроблений «Національний стандарт фізичного виховання», яким визначено, що дисципліна фізичного виховання відіграє важливу роль у поліпшенні здоров'я людей, збагаченні суспільного та культурного життя, поліпшенні якості життя людей, сприянні всебічному розвитку людей, будівництву парків із потужними людськими ресурсами та сприянню економічному і соціальному розвитку (Стандарт, 2019).

Аналіз останніх досліджень з проблеми. Аналіз наукової літератури засвідчив, що проблема розвитку професіоналізму майбутніх учителів фізичної культури у закладах вищої освіти досліджувалась як зарубіжними, так і вітчизняними вченими лише частково. Зокрема, у дослідженні В. Сюемань розкрито порівняльну характеристику особливостей організаційно-управлінських основ масової фізичної культури в КНР і Україні (Сюемань, 2011). Проблему виховання свідомості студентів у сфері фізичного виховання протягом навчання в коледжах КНР порушено Х. Чао, де проаналізовано питання надання якісної освіти, що полягає у раціональному поєднанні теорії та практики (Чао, 2020). Досить гостро проблему підвищення ефективності викладання в коледжах та університетах за рахунок впровадження нових відповідних реформ порушив Г. Фен (Фен, 2021). Проблему вдосконалення професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у КНР та США розглядали у своїх дослідженнях І. Фенг та Т. Венхуй (Фенг, Венхуй, 2020).

Щодо аналізу зазначеної проблеми та її аспектів вітчизняними вченими слід відмітити дослідника Г. Глобу, який досить детально розкрив стан системи фізичного виховання у закладах освіти КНР (Глоба, 2012), здійснив аналіз сучасних інформаційних технологій для використання на заняттях з фізичної культури у закладах вищої освіти (Глоба, Гетун, 2018). У наукових доробках М. Акімової проведено порівняльну характеристику державного управління різних галузей фізичної культури у КНР, США, Японії, Європи (Акімова, 2019). Цінною для проведеного дослідження є праця української дослідниці Н. Степанченко, яка розробила систему професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання у вищій школі та розкрила зовнішні і внутрішні чинники їхнього професіоналізму (Степанченко, 2017).

Отже, аналіз наукових досліджень дозволяє зробити висновок про те, що проблема сучасного стану розвитку професіоналізму майбутніх учителів фізичної культури в коледжах КНР залишається не розкритою та вимагає негайного її вирішення.

Мета статті – здійснити аналіз сучасного стану розвитку професіоналізму майбутніх учителів фізичної культури в коледжах КНР.

Методи дослідження. Для вирішення поставленої мети було застосовано в комплексі такі теоретичні методи дослідження: аналіз педагогічної зарубіжної та вітчизняної літератури, систематизація та узагальнення досліджень з проблеми розвитку професіоналізму майбутніх учителів фізичної культури в коледжах КНР та метод моделювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Державна освітня програма КНР потребує висококваліфікованих фахівців, здатних до саморозвитку, підвищення професіоналізму, конкурентоспроможних. Особливо у КНР гостро постало питання щодо вдосконалення якості вищої освіти та підвищення професіоналізму майбутніх учителів фізичної культури.

У пригоді стали наукові доробки І. Фенг та Т. Венхуй, акцентуючи увагу на тому, що бурхливий розвиток глобалізованої економіки, а також тиск міжнародної конкуренції стає більш відчутними, а якість фізичної культури є важливим показником міжнародної конкуренції. Тому перед коледжами КНР поставлено серйозне завдання приділити значну увагу підготовці майбутнього вчителя фізичної культури, зокрема підвищення якості викладання, формування правильної концепції фізичного виховання, поступове визнання професійної ідентичності здобувачами (Фенг та Венхуй, 2020). На думку китайських науковців, учителі фізичної культури перебувають на невизначеній стадії, а саме: у них відсутня чітка ідентичність, самоідентифікація, емоційна та культурна ідентичність, а також розуміння обраної професії вчителя фізкультури.

Майбутній учитель фізичної культури має свідомо ставитися до обраної професії, усвідомлювати своє призначення, бути відповідальним, що має свідчити про його професіоналізм, а також професійну придатність. Розвиток професіоналізму у майбутніх учителів фізичної культури має забезпечувати якісна підготовка у закладі вищої освіти.

Зокрема, у КНР підготовка вчителів фізичної культури у коледжах представляє собою курси, які є інтегрованими між собою. Ці курси спрямовані на:

- засвоєння визначених базових теоретичних знань, зокрема, їхнє розширення та поглиблення;
- оволодіння практичними вміннями, професійними компетентностями;
- покращення власних основних фізичних якостей;
- закріплення професійних навичок фізичної культури (Фенг, Венхуй, 2020).

Сучасні науковці критикують якість підготовки майбутніх учителів фізичної культури у коледжах, оскільки пріоритетним є лише поєднання теорії та практики без урахування інновацій ХХІ століття.

У країні дещо традиційне мислення стосовно здійснення підготовки майбутніх учителів фізичної культури, що має відсталий та відносно стабільний механізм. зв'язку з безперервним поглибленням реформи освіти, а також з переходом КНР у нову еру освіти виникає необхідність модернізації концепції підготовки майбутніх педагогів, спрямованої на:

збагачення змісту викладання навчальних дисциплін;
розширення сфери знань;
сприяння всебічному розвитку особистості, а також спортивній грамотності;
позиціонування єдиної мети навчання;
сприяння емоційній та професійній ідентифікації майбутніх учителів;
культивування життєвих цінностей та ідеологічних поглядів;
сприяння індивідуальному розвитку здобувачів;
пропагування різноманітних ідей та здійснення культурного обміну і розвитку тощо.

Узагальнюючи вищезазначене, у коледжах має бути створене відповідне комфортне освітнє середовище, що буде сприяти розвитку професіоналізму здобувачів та становлення їх як особистостей.

У контексті порушеної проблеми ми поділяємо точку зору Г. Фен, який вважає, що для того, аби підвищити якість викладання у коледжах, педагогои мають стежити за розвитком інновацій в освіті у 21 столітті (Фен, 2021). Для цього, як зазначає автор, слід проводити відповідні реформи у галузі фізичного виховання, а саме у процесі підготовки майбутнього вчителя фізичної культури в коледжах. Зокрема, має бути оновлена концепція, що сприятиме стимулюванню ентузіазму та ініціативи студента, корекції ставлень викладачів до своєї діяльності, підвищенню рівня управління закладами освіти; посиленню комплексної підготовки викладацького складу, посиленню акценту на значущості обраної професії. Г.Фен вважає, що це єдиний шлях підвищення ефективності викладання в коледжах (Фен, 2021).

Досліджуючи проблеми якості освіти в КНР, В.Лунячек констатує, що уряд цієї країни визначає такі пріоритети у реформуванні освіти:

створення умов для покращення освіти в сільській місцевості;
створення висококласних університетів;
прискорення розвитку професійної освіти (Лунячек, 2013).

Вважаємо за доцільне зробити такі висновки з досліджень науковця В. Лунячека, які ми будемо надалі враховувати у проведенні розвідок: по-перше, державні органи управління освітою КНР досить жорстко здійснюють контроль системи освіти, по-друге, повага до викладача та постійне підвищення його соціального статусу (Лунячек, 2013).

На сьогоднішній день у всьому світі здійснюється дигіталізація усіх сфер життя, сфера освіти не є виключенням. Виходячи з цього, сучасний вчитель має бути в курсі цифрової еволюції, оскільки інформаційно-цифрова грамотність є складовою його професіоналізму. Цю проблему розкрито у наукових працях Т. Собченко та Ц. Шен. Дослідники здійснили аналіз нормативної бази України та КНР, яка детермінує необхідність формування цифрової грамотності у громадян, зокрема освітян, а також зазначили, що формування цифрової компетентності в підготовці

майбутніх учителів у закладах вищої освіти обох країн є актуальним, затребуваним та вирішується на державному рівні (Собченко, Шен, 2021).

Можливості застосування сучасних інформаційних технологій, приміром, додатків, мобільних телефонів, призначених для фізичного виховання та здійснення моніторингу здоров'я студентів у закладах вищої освіти проаналізовано у працях Г. Глоби та В. Гетун. На думку науковців, використання сучасних інформаційних та цифрових технологій сприяє підвищенню мотивації студентів до процесу навчання та спонукає до активної участі у заняттях з фізичної культури (Глоба, Глетун, 2018).

Про необхідність формування в майбутніх учителів фізичної культури інтерактивної компетентності наголошує В. Сікора. Авторка вважає, що це зумовлено організацією інтерактивного навчання у закладах вищої освіти, використанням інтерактивних форм, методів, прийомів та засобів, а також специфікою професійної діяльності майбутнього вчителя фізичної культури (Сікора, 2021).

Досить корисними для нашого дослідження стали наукові доробки Н. Степанченко у галузі порушеної проблеми. Дослідниця зазначає, що у процесі підготовки майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти мають бути сформовані такі професійні здібності:

- наявність педагогічного хисту;
- прагнення працювати в обраній галузі;
- сила, воля, рухливість та врівноваженість основних психічних процесів;
- добрий фізичний стан;
- загальна, інтелектуальна та естетична культура;
- морально-правова свідомість (Степанченко, 2017).

Висновки та перспективи подальших розвідок. Проведене дослідження не вичерпує усіх аспектів порушеної проблеми. Аналіз сучасного стану розвитку професіоналізму майбутніх учителів у коледжах КНР свідчить про необхідність модернізації освітнього процесу, зокрема покращення якості надання освітніх послуг здобувачам вишів. Але здійснюється цей процес доволі повільно. Перспективою подальших наукових розвідок є визначення педагогічних умов розвитку професіоналізму майбутніх учителів фізичної культури в процесі фахової підготовки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 普通高等学校本科专业类教学质量国家标准 (2020). URL: http://jwc.hnwu.edu.cn/2020_06/03_15/content-54463.html [Дата звернення 11.09.2021]
- Ван, Сюемань. (2011). *Особливості організаційно-управлінських основ масової фізичної культури в Китайській Народній Республіці і Україні*. Кандидат наук з фізичного виховання і спорту). Харків.
- 胡超 (2020). 浅谈高校体育教学中学生终身体育意识的培养. URL: <https://chn.oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CIPD&dbname=CPFDL>

AST2020&filename=CXCM202007002208&v=7E8lzt%25mmd2FhOnEigsFbXvIRogS1aSqA7KFIO%25mmd2BfBNal2ziD1DwiBDwuvn4JLZzuPE2%25mmd2FGZ6z7tVB%25mmd2FCPU%3d Дата звернення 11.09.2021]

郭峰 (2021) 高校体育教学改革与发展的探讨 URL: <https://chn.oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CJFD&dbname=CJFDAUTN&filename=BX YT202114022&v=1%25mmd2F0jyGYq2nymK5FFXhqSxjgwt%25mmd2FsIWH%25mmd2F5C9byoU8OIy89ESF0HV7vPQ3ACEQCSozk> Дата звернення 11.09.2021]

Feng, Yingna, Wenhui, Tan (2020), A Cross-Cultural Comparative Study of the Identity of Chinese and American Pre-Service Physical Education Teachers, с. 347-352. URL:

https://webofproceedings.org/proceedings_series/ESSP/ICATPE%202020/WHYE184.pdf Дата звернення 11.09.2021]

Глоба, Г., Гетун, В. (2018). Аналіз сучасних інформаційних технологій для використання на заняттях з фізичної культури студентів ВНЗ. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 4, с. 70-79.

Акімова, М. (2020). Особливості організаційно-управлінських форм забезпечення розвитку оздоровчих видів гімнастики у зарубіжних країнах. *Український журнал медицини, біології та спорту*, Т.5, №2(24), с.262-270.

Степанченко, Н. (2017). *Система професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання у вищих навчальних закладах*. Доктор педагогічних наук. Вінниця.

Лунячек, В. (2013). Сучасна освіта Китаю: проблеми і перспективи розвитку. *Постметодика*, 1 (110), с. 47-54.

Собченко, Т. (2021). Формування цифрової компетентності в підготовці майбутніх учителів в Україні та КНР. *Науковий Вісник МДУ. Серія «Педагогіка та психологія»*, № 1, т. 7, с. 103–112.

Собченко, Т., Шен, Ц. (2021). Організація змішаного навчання у підготовці майбутнього вчителя в Україні та КНР. *Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 79, с. 113-117.

Сікора, В. (2019). Інтерактивна компетентність майбутніх учителів фізичної культури: педагогічні умови її формування. *Теорія та методика навчання та виховання*: Харків, 47, с. 113- 122.

REFERENCES

Natsionalni standarty yakosti profesiinoi pidhotovky studentiv zahalnoosvitnikh koledzhiv ta universytetiv (2020). [National quality standards for vocational training of students in general colleges and universities]. URL: http://jwce.hnwu.edu.cn/2020_06/03_15/content-54463.html [Data zvernennia 11.09.2021]. [in Ukrainian].

Van, Siueman. (2011). *Osoblyvosti orhanizatsiino-upravlinskykh osnov masovoi fizychnoi kultury v Kytayskii Narodnii Respublitsi i Ukraini* [Features organizational and managerial foundations of mass physical culture in the People's Republic of China and Ukraine]. Kandydat nauk z fizychnoho vykhovannia i sportu/ Kharkiv. [in Ukrainian].

Hu, Chao (2020) *Pro vykhovannia svidomosti fizychnoho vykhovannia studentiv protiahom usoho zhyttia u fizychnomu vykhovanni koledzhu*. [On the Cultivation of Students' Lifelong Physical Education Consciousness in College Physical Education.]. URL:

<https://chn.oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CIPD&dbname=CPFDL>

AST2020&filename=CXCM202007002208&v=7E8lzt%25mmd2FhOnEigsFbXvIRogS1aSqA7KFIO%25mmd2BfBNal2ziD1DwiBDwuvn4JLZZuPE2%25mmd2FGZ6z7tVB%25mmd2FCPU%3d [in Ukrainian]. [Data zvernennia 11.09.2021]. [in Ukrainian].

Ho, Fen (2021) *Obhovorennia reformy ta rozvytku fizychnoho vykhovannia v koledzhakh ta universytetakh*. [Discussion on the Reform and Development of Physical Education in Colleges and Universities]. URL : <https://chn.oversea.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbcode=CIPD&dbname=CPFDL> AST2020&filename=CXCM202007002208&v=7E8lzt%25mmd2FhOnEigsFbXvIRogS1aSqA7KFIO%25mmd2BfBNal2ziD1DwiBDwuvn4JLZZuPE2%25mmd2FGZ6z7tVB%25mmd2FCPU%3d [in Ukrainian]. [Data zvernennia 11.09.2021]. [in Ukrainian].

Feng, Yingna, Wenhui, Tan (2020), *Mizhkulturne porivnialne doslidzhennia identychnosti kytaiskyykh ta amerykanskykh uchyteliv fizychnoi kultury do zakinchennia navchannia* [A Cross-Cultural Comparative Study of the Identity of Chinese and American Pre-Service Physical Education Teachers], s. 347-352. URL: https://webofproceedings.org/proceedings_series/ESSP/ICATPE%202020/WHYE184.pdf [Data zvernennia 11.09.2021]. [in Ukrainian].

Hlobo, G., Hetun, V. (2018). *Analysis of current information technologies for victorious work in physical culture of high school students*. [Spirituality of specialness: methodology, theory and practice], 4, s. 70-79. [in Ukrainian].

Akimova, M. (2020). *Features of organizational and management forms of ensuring the development of health-improving types of gymnastics in foreign countries*. [Ukrainian Journal of Medicine, Biology and Sport] T.5, No 2(24), s. 262-270. [in Ukrainian].

Stepanchenko, N. (2017). *Systema profesiinoi pidhotovky maibutnix uchyteliv fizychnoho vykhovannia u vyshchyykh navchalnykh zakladakh*. [The system of professional training of maybutny teachers of physical education at the head of the school]. Doktor Pedahohuichnykh nauk. Vinnytsia. [in Ukrainian].

Lunyachek, V. (2013) *Suchasna osvita Kytaiu: problemy i perspektyvy rozvytku*. [Modern education in China: problems and prospects for development]. Postmethodology, 1 (110), s. 47-54. [in Ukrainian].

Sobchenko, T. (2021). *Formuvannia tsyfrovoi kompetentnosti v pidhotovtsi maibutnix uchyteliv v Ukraini ta KNR*. [Formation of digital competence in the preparation of future teachers in Ukraine and the PRC]. Naukoviy Bulletin of the MDU. Series "Pedagogy and Psychology", 1, v. 7, s.103–112. [in Ukrainian].

Sobchenko, T., Shen, Ts. (2021). *Orhanizatsiia zmishanoho navchannia u pidhotovtsi maibutnogo vchytelia v Ukraini ta KNR*. [Organization of a change of knowledge at the preparation of the future teacher in Ukraine and the PRC]. Scientific hour writing NPU im. M.P. Drahomanova. Series 5. Pedagogical sciences: realities and perspectives, 79, s. 113-117. [in Ukrainian].

Sikora, V. (2019). *Interaktyvna kompetentnist maibutnix uchyteliv fizychnoi kultury: pedahohichni umovy yii formuvannia*. [Interactive competence of potential teachers of physical culture: pedagogical mind and formulation]. Theory and methodology for the creation of the vicious: Kharkiv, 47, s. 113- 122. [in Ukrainian].

**ANALYSIS OF THE CURRENT STATE OF DEVELOPMENT OF
PROFESSIONALISM OF FUTURE PHYSICAL CULTURE
TEACHERS IN COLLEGES OF THE PRC**

Cui Lun

graduate student at the Department of Pedagogy,
foreign philology and translation,
Semyon Kuznets Kharkiv National University,
Kharkiv, Ukraine
ORCID: 0000-0001-5789-0858
e-mail: sobchenkotetyana79@gmail.com

Abstract. The changes taking place in the field of higher education in the People's Republic of China (PRC) are aimed at improving the quality of vocational education of students in colleges and universities.

The purpose of the article is to analyze the current state of development of professionalism of future physical education teachers in Chinese colleges. The research methods are the analysis of pedagogical foreign and domestic literature, systematization and generalization of research on the problem of professional development of future physical education teachers in Chinese colleges and the method of modeling.

The article analyzes the current state of training of future teachers in Chinese colleges, raises the issue of the need to modernize higher education, which is aimed at improving the quality of teaching, updating educational programs and more. It is determined that the provision of quality training in higher education institutions will contribute to the development of professionalism in future physical education teachers.

The role and significance of the development of professionalism of future physical education teachers are substantiated. The direction of integrated courses taught for future physical education teachers in Chinese colleges is characterized. The main directions to which the changed concept of training future teachers, in particular physical education teachers, should be directed are determined.

The components of professionalism of a physical education teacher, professional abilities that should be formed in applicants in the process of preparation for professional activity are revealed. The importance of forming information and digital literacy in higher education students, which is a component of teacher professionalism, is argued and the factors that have strengthened its importance are identified.

Prospects for further scientific research are outlined, which are related to determining the pedagogical conditions for the development of professionalism of future physical education teachers in the process of professional training.

Keywords: professionalism, future teacher, China, higher education.

Стаття надійшла до редакції 21.09.2021 р.